

Assessment of geriatric journals ranking indicators between scimago and Journal Citation Reports (JCR)

Bandboni ME¹, Ramezani Pakpour Langeroudi F², *Ramezani A³

1- Assistant Professor, PhD in Nursing, Guilan University of Medical Sciences, Rasht, Iran.

2- Student Research Committee, School of Management and Medical Information, Kerman University of Medical Sciences, Kerman, Iran.

3- PhD Candidate, Medical Library & Information Sciences, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran

(Corresponding Author)

Email: ramezani-a@razi.tums.ac.ir

Abstract

Introduction: Journal Citation Reports (JCR) and Scimago are two international journals' assessment data bases, that help the researchers to select the appropriate journals for publishing their papers. The aim of this study is the compare of Impact Factor of geriatrics journals those ranked in JCR, with SJR those ranked in SCImago since 2012 to 2014.

Method: This descriptive correlation study was done by Scientometric survey. The sources of data collection were all ranking reports of geriatrics scientific journals from Thomson Reuters (JCR) and Scopus (SCImago). The sample size was 161 geriatrics scientific journals ranked in JCR and in SCImago.

Results: 49 title of geriatrics scientific journals in JCR and 112 titles in SCImago were ranked. 38 journals were ranked by this tow international journals' assessment data bases. There was significant positive correlation between impact factor value and SJR of geriatric journals those indexed in Thomson Reuters and Scopus. ($p < 0/05$).

Conclusion: Researchers in field of geriatrics can use two databases to select the appropriate journals.

Keyword: Geriatric, Bibliometric, Journal Ranking, Scopus, Web of Science.

Received: 25 November 2015

Accepted: 26 September 2016

Access this article online

Website:

www.joge.ir

DOI:

10.18869/acadpub.joge.1.2.27

بررسی شاخص های ارزیابی دو نظام رتبه بندی مجلات سالمندی

محمد اسماعیل پوربندینی^۱، فاطمه رضمانی پاکپورلنگرودی^۲، *ابوذر رضمانی^۳

۱- استادیار، دکتری آموزش پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی گیلان، رشت، ایران.
۲- کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشکده مدیریت و اطلاع رسانی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی کرمان، کرمان، ایران.
۳- دانشجوی دکتری تخصصی علوم کتابداری و اطلاع رسانی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران (نویسنده مسئول)
پست الکترونیکی: ramezani-a@razi.tums.ac.ir

نشریه سالمندشناسی شماره ۱ دوره ۲ پاییز ۱۳۹۵، ۳۵-۲۷

چکیده

مقدمه: پایگاه گزارش استنادی مجلات (JCR) و پایگاه سایمگو (Scimago) دو نظام رتبه بندی بین المللی مجلات علمی هستند که می توانند به محققین در انتخاب مجلات مناسب برای چاپ مقالاتشان کمک کنند.

روش: این مطالعه توصیفی همبستگی و با استفاده از روش شناسی علم سنجی انجام شد. منابع جمع آوری اطلاعات، گزارشات رتبه بندی مجلات علمی سالمندی برگرفته از دو ابزار تحلیلی پایگاه های استنادی تامسون رویترز و اسکوپوس به ترتیب جی. سی. آر. و سایمگو بود. نمونه های این مطالعه، ۱۶۱ عنوان مجله علمی سالمندی در پایگاه جی. سی. آر. و پایگاه رتبه بندی سایمگو بودند.

یافته ها: ۴۹ عنوان از مجلات علمی سالمندی در پایگاه گزارش استنادی مجلات (جی. سی. آر) و ۱۱۲ عنوان در پایگاه سایمگو رتبه بندی شده اند. ۳۸ عنوان مجله بطور مشترک توسط هر دو پایگاه استنادی بین المللی رتبه بندی شده بودند. رابطه مثبت و معنی داری بین مقادیر ضریب تأثیر و اس. جی. آر. مجلات حوزه سالمندی نمایه شده در پایگاه های استنادی تامسون رویترز و اسکوپوس وجود داشت ($P < 0.05$).

نتیجه گیری: پژوهشگران حوزه سالمندی می توانند برای انتخاب مجلات مناسب از هر دو نظام رتبه بندی سایمگو و اس. جی. آر. استفاده کنند.

کلید واژه ها: سالمندی، علم سنجی، رتبه بندی مجلات، اسکوپوس.

تاریخ دریافت: ۱۳۹۴/۹/۴

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۵/۷/۵

Access this article online

Website:

www.joge.ir

DOI:

10.18869/acadpub.joge.1.2.27

مقدمه

امروزه برای ارزیابی مجلات علمی از دو شاخص ضریب تأثیر (Impact Factor) و اس.جی.آر. (SJR indicator) استفاده می شود. برای استخراج ضریب تأثیر واقعی از پایگاه گزارش استنادی مجلات (Journal Citation Reports) و برای محاسبه اس.جی.آر. (SJR) از پایگاه رتبه بندی مجلات سایمگو (Scimago Journal Rank indicator) استفاده می شود و طبقه بندی موضوعی مجلات علمی بین المللی در این پایگاه ها انجام می شود (۱،۲). پایگاه گزارش های استنادی مجلات (JCR) یکی از بخش های پایگاه اطلاعاتی مؤسسه تامسون رویترز است که نه تنها می توان به وسیله آن اطلاعات نشریات معتبر و دارای ضریب تأثیر را به دست آورد، بلکه می توان مجلات کلیدی یک حوزه موضوعی را مشخص کرد. به علاوه نویسندگان را در تعیین مناسب ترین مجله برای چاپ مقالات تحقیقاتی کمک می کند، به عبارتی یکی از بهترین ابزارهای دسترسی در انتخاب مجلات با کیفیت است (۳). از طرفی ناشران با کمک این پایگاه استنادی می توانند به این اطلاعات دست یابند که مقالات منتشر شده آنها تا چه اندازه ای و توسط چه تعداد مجلاتی مورد استناد قرار گرفته است.

شاخص ضریب تأثیر یک مجله، نسبت بین تعداد استنادهای دریافتی به مقالات انتشار یافته در طول یک دوره زمانی است، که معمولاً یک دوره دو ساله برای بررسی آن در نظر گرفته می شود و در سنجش و ارزیابی تولیدات علمی، شناخته شده ترین ابزار است. همچنین این شاخص به عنوان یکی از رایج ترین معیارهای سنتی تحلیل استنادی است که در علم سنجی نیز به کار می رود و با عنوان های دیگر مانند ضریب تأثیر مجلات، نفوذ مجلات، نرخ استناد، و تأثیر هم شناخته می شود (۱).

نظام رتبه بندی سایمگو از طریق داده های موجود در پایگاه اسکوپوس که در حال حاضر یکی از بزرگ ترین پایگاه اطلاعاتی «چکیده» و «استنادی» جهان است ایجاد شده است. سایمگو از شاخص رتبه بندی مجلات (اس.جی.آر.) برای مقایسه مجلات استفاده می کند که در طی دو مرحله محاسبه می شود. ابتدا هر مجله یک مقدار و اعتبار مشابه را به خود اختصاص می دهد. ($N/1$) که N تعداد کل مجلات پایگاه است. هر تکرار در استناد مقادیر، اعتبار جدیدی را به هر مجله مطابق سه معیار اختصاص می دهد (۴، ۵):

۱. شامل میزان اعتبار حداقلی در پایگاه داده های اسکوپوس.
۲. اختصاص اعتبار انتشار که به وسیله تعدادی از مقالات که

در پایگاه وجود دارند.

۳. اختصاص اعتبار استنادی که به وسیله تعداد یا اهمیت استنادهایی که از مجلات دیگر به این مجله داده شده است. در حال حاضر شاخص اس.جی.آر. به عنوان ابزاری به منظور ارزیابی مجلات در پایگاه اطلاعاتی اسکوپوس معرفی شده و نیز نشان دهنده راهکار مناسبی در جهت ارزیابی مجلات بیان شده است (۶،۷).

Falagas و همکارانش (۲۰۰۸) شاخص های رتبه بندی سایمگو را با جی.سی.آر. مقایسه کردند و نتیجه تحقیق آن ها نشان داد که استفاده از رتبه بندی سایمگو به جای جی.سی.آر. نیاز به بررسی بیشتر در خصوص ماهیت دسترسی آزاد به سایمگو و تعداد مجلات تحت پوشش و کیفیت استناد آن دارد (۸). مطابق مطالعه Siebelt و همکاران (۲۰۱۰) رتبه بندی هجده مجله ارتوپدی در پایگاه های سایمگو و جی.سی.آر. مورد مقایسه قرار گرفت، به طوری که تأثیر حذف خود استنادی در نظام رتبه بندی سایمگو ناچیز گزارش شد (۹). Nagaraja و Vasanthakumar (۲۰۱۱) در پژوهشی با عنوان مقایسه شاخص های ارزیابی مجلات هندی در دو پایگاه استنادی اسکوپوس و وبگاه علم (Web of ScienceTM) نشان دادند که شاخص ضریب تأثیر و اس.جی.آر. در انتخاب مجلات در کتابخانه ها مناسب نیست؛ اما به نویسندگان در انتخاب مجلات مشهور کمک می کند. البته تنها ۲۰ الی ۳۰ درصد مجلات هندی در این دو پایگاه نمایه می شوند، در نتیجه تیم ویراستاری مجلات هندی باید برنامه ای برای بهبود عوامل تأثیر مجلات را به کار گیرند (۳). صادقی و صراف شیرازی (۲۰۱۲) در پژوهشی سه نظام رتبه بندی مجلات را برای حوزه پزشکی هسته ای بررسی کردند و به این نتیجه رسیدند که ضریب نفوذ مجله (Eigenfactor Score) و اس.جی.آر. مجلات حوزه پزشکی هسته ای همراه با ضریب تأثیر مجلات می توانند برای شناسایی صحت کیفیت نمایه سازی مؤثر واقع شوند (۱۰). Craig و همکارانش (۲۰۱۴) در بررسی چگونگی رتبه بندی و ضریب تأثیر مجلات در دو پایگاه اسکوپوس و وبگاه علم به تفاوت تعداد مجلات نمایه سازی شده و دوره زمانی پوشش مجلات آن ها پرداخته شده است (۱۱). مطالعه معتمدی و رضانی (۲۰۱۵) با هدف تعیین مقادیر شاخص ضریب تأثیر مجلات علم اطلاعات و دانش شناسی، رتبه بندی شده در پایگاه (JCR) Journal Citation Reports در مقایسه با شاخص SJR در پایگاه SCImago انجام پذیرفته نتایج حاکی از این است که پژوهشگران علم اطلاعات و دانش شناسی

پایگاه سایمگو مورد جستجو قرار گرفتند تا تطبیق به صورت مستقیم با شماره های استاندارد بین المللی نشریات چاپی و الکترونیکی انجام شود. البته این موضوع به این دلیل بود که پایگاه اس. جی. آر. معمولاً در فیلد شماره استاندارد نشریات مشخص نکرده بود که مربوط به نسخه الکترونیکی یا چاپی است.

علت تفاوت تعداد مجلات حوزه سالمندی در دو پایگاه این است که در دسته بندی موضوعی مجلات در سایمگو، برخی از عناوین در سایر حوزه های موضوعی قرار گرفته، در حالی که در جی. سی. آر. در طبقه بندی حوزه سالمندی قرار گرفته است، یعنی مجلاتی که در این دو فهرست غیر مشترک هستند، در سایمگو در حوزه های ژنتیک و زیست شناسی مولکولی، علوم اعصاب، پرستاری، پزشکی، ایمونولوژی و میکروبیولوژی و علوم اجتماعی دسته بندی شده است، اما در پایگاه جی. سی. آر. در طبقه بندی سالمندی قرار گرفته بودند. در این پژوهش مبنای انتخاب مجلات پایگاه گزارش استنادی وبگاه علم است و عناوین مشترک نسبت به هم مورد بررسی قرار گرفته شد.

به منظور تجزیه و تحلیل داده های توصیفی از اکسل و برای تحلیل آماری استنباطی از آزمون ضریب همبستگی پیرسون و اسپیرمن از نرم افزار SPSS نسخه ۲۱ استفاده شده است.

یافته ها

از میان عناوین ۴۹ مجله استخراج شده از پایگاه گزارش استنادی مجلات موسسه تامسون رویترز و عناوین ۱۱۲ مجله پایگاه سایمگو عناوین ۳۸ مجله مشترک در حوزه طب سالمندی که نمونه مورد پژوهش را تشکیل می دهند. برای بررسی فرضیه پژوهش، یعنی آیا بین مقادیر ضریب تأثیر و اس. جی. آر. مجلات سالمندی نمایه شده در پایگاه های جی. سی. آر. و اسکوپوس همبستگی وجود دارد؟ بر اساس آزمون همبستگی پیرسون ملاحظه شد که به ازای یک واحد تغییر در SJR به اندازه ۰/۳۵۴ تغییر در IF خواهیم داشت (P < ۰/۰۵)، در نتیجه هر چقدر ضریب تأثیر بیشتر می شود، اس. جی. آر. آن نیز افزایش می یابد و بدین ترتیب فرضیه فوق تأیید می شود.

برای انتخاب مجلات مناسب از هر دو نظام رتبه بندی SCImago و SJR می توانند استفاده نمایند (۱۲). اگرچه رفتار نویسندگان برای انتشار مقالات در مجلات علاوه بر شهرت و سطح خوانندگان آن ها می تواند متأثر از شاخص های ارزیابی مجلات شود (۱۳). مطالعه حاضر با هدف مقایسه مقادیر ضریب تأثیر مجلات سالمندی در پایگاه جی. سی. آر. با شاخص اس. جی. آر. در پایگاه سایمگو در بازه زمانی سه ساله ۲۰۱۲ تا ۲۰۱۴ انجام شده است و نتایج آن می تواند مورد استفاده محققین در انتخاب مقالات از مجلات مناسب، تعیین مقادیر استناد به مقالات و نیز برای مجموعه سازی کتابخانه های تخصصی و چاپ مقالات در مجلات مناسب مورد استفاده واقع شود. این مطالعه به بررسی این فرضیه می پردازد که بین شاخص های دو پایگاه جی. سی. آر. و سایمگو با رتبه مجلات سالمندی همبستگی مثبت معنی داری وجود دارد.

روش مطالعه

مطالعه حاضر از نوع توصیفی همبستگی و ابزار جمع آوری اطلاعات گزارشات رتبه مجلات علمی برگرفته از اطلاعات دو پایگاه تامسون رویترز و اسکوپوس است. کلیه مجلات سالمندی رتبه بندی شده در دو پایگاه جی. سی. آر. و سایمگو (<http://www.scimagojr.com>)، جامعه مورد پژوهش را تشکیل می دهند. دوره زمانی استخراج اطلاعات از پایگاه های مربوطه به بازه زمانی ۲۰۱۲ تا ۲۰۱۴ میلادی است.

برای جمع آوری اطلاعات ابتدا از طریق پایگاه گزارش استنادی مجلات موسسه تامسون رویترز با انتخاب حوزه علوم و طبقه بندی موضوعی سالمندی (Subject Categories GERIATRICS & GERONTOLOGY) عناوین ۴۹ مجله استخراج و وارد کاربرگه اکسل شد. سپس از طریق پایگاه سایمگو گزارش رتبه بندی مجلات از طبقه بندی موضوعی سالمندی (Subject Area: Geriatrics and Gerontology) عناوین ۱۱۲ مجله استخراج و وارد کاربرگه اکسل شد. در نهایت اطلاعات دو فهرست برای استخراج عناوین مشترک تطبیق داده شد. برخی از مجلات دو شماره استاندارد بین المللی پایندها (ISSN) داشتند. در لیست مجلات جی. سی. آر. فقط یکی از آن ها ذکر شده بود که باید بررسی می شد این شماره مربوط به نسخه چاپی است یا الکترونیکی یا قاعده کلی برای آن ها وجود دارد، به همین خاطر هر یک از مجلات مجدداً در

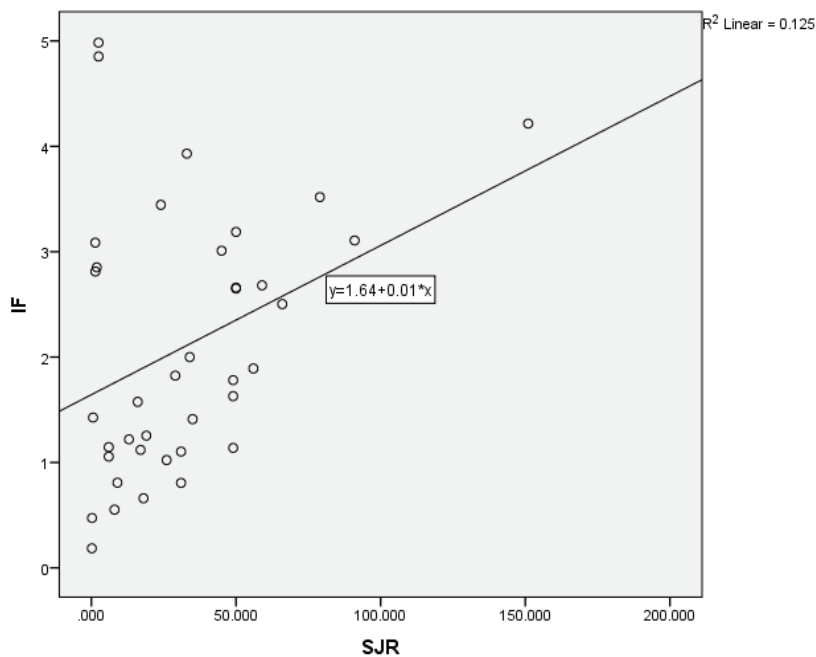
جدول ۱: عناوین مشترک مجلات سالمندی در دو نظام رتبه بندی جی سی آر و سایمگو

ISSN	Title	SJR	رتبه SJR	IF	رتبه IF
۱۰۷۹۵۰۰۶	Journals Of Gerontology Series A-Biological Sciences And Medical Sciences	۴۶۲/۲	۳	۹۸۴/۴	۳
۰۱۹۷۴۵۸۰	Neurobiology Of Aging	۴۷۹/۲	۲	۸۵۳/۴	۴
۰۰۰۲۸۶۱۴	Journal Of The American Geriatrics Society	۱۵۱	۴	۲۱۶/۴	۶
۱۵۴۹۱۶۸۴	Rejuvenation Research	۳۳	۲۵	۹۳۱/۳	۷
۱۵۴۵۷۲۱۴	American Journal Of Geriatric Psychiatry	۷۹	۷	۵۱۹/۳	۹
۱۵۷۴۴۴۴۷	Age	۲۴	۲۱	۴۴۵/۳	۱۱
۰۷۴۹۰۶۹۰	Clinics In Geriatric Medicine	۵۰	۱۹	۱۸۸/۳	۱۲
۴۶۸۲۸۳۴	Age And Ageing	۹۱	۱۱	۱۰۷/۳	۱۳
۱۰۹۹۱۱۶۶	International Journal Of Geriatric Psychiatry	۳۳۴/۱	۱۴	۰۸۶/۳	۱۴
۱۵۷۳۶۷۶۸	Biogerontology	۴۵	۱۷	۰۱۰/۳	۱۵
۱۷۵۸۵۳۶۸	Journals Of Gerontology Series B-Psychological Sciences And Social Sciences	۸۶/۱	۶	۸۵۲/۲	۱۷
۱۴۳۱۹۸۳۴	Dementia And Geriatric Cognitive Disorders	۳۸۱/۱	۱۳	۸۱۲/۲	۱۹
۱۴۲۳۰۰۰۳	Gerontology	۵۹	۲۰	۶۸۱/۲	۲۰
۱۲۷۹۷۷۰۷	Journal Of Nutrition Health & Aging	۵۰	۲۸	۶۵۹/۲	۲۱
۱۲۷۹۷۷۰۷	American Journal Of Geriatric Pharmacotherapy	۵۰	۲۸	۶۵۱/۲	۲۲
۱۱۷۰۲۲۹X	Drugs & Aging	۶۶	۲۴	۵۰۳/۲	۲۳
۱۴۷۱۲۳۱۸	Bmc Geriatrics	۳۴	۳۰	۰۰۰/۲	۲۵
۷۴۱۲۰۳X	International Psychogeriatrics	۵۶	۳۱	۸۹۲/۱	۲۹
۱۱۷۸۱۹۹۸	Clinical Interventions In Aging	۲۹	۳۶	۸۲۴/۱	۲۷
۱۳۶۴۶۹۱۵	Aging & Mental Health	۴۹	۲۷	۷۸۱/۱	۲۸
۱۵۵۲۵۷۰۸	Journal Of Geriatric Psychiatry And Neurology	۴۹	۱۶	۶۲۹/۱	۲۹
۱۴۴۷۰۵۹۴	Geriatrics & Gerontology International	۱۶	۴۰	۵۷۵/۱	۳۰
۱۵۳۳۳۱۷۵	American Journal Of Alzheimers Disease And Other Dementias	۵۸۴/۰	۴۵	۴۲۶/۱	۳۲
۵۴۳۲۶۷X	Journal Of Aging And Physical Activity	۳۵	۳۹	۴۱۱/۱	۳۳
۱۵۳۹۸۴۱۲	Journal Of Geriatric Physical Therapy	۱۹	۴۴	۲۵۵/۱	۳۴
۱۴۷۹۸۳۰۱	Psychogeriatrics	۱۳	۵۱	۲۱۹/۱	۳۵
۱۸۷۹۴۰۷۶	Journal Of Geriatric Oncology	۶	۴۷	۱۴۶/۱	۳۶
۱۷۲۰۸۳۱۹	Aging Clinical And Experimental Research	۴۹	۵۹	۱۳۸/۱	۳۷
۱۷۴۱۶۶۱۲	Australasian Journal On Ageing	۱۷	۵۲	۱.۱۱۹	۳۸
۱۰۹۶۴۶۵۷	Experimental Aging Research	۳۱	۴۸	۱۰۳/۱	۳۹
۱۶۷۱۵۴۱۱	Journal Of Geriatric Cardiology	۶	۶۶	۰۵۶/۱	۴۰
۱۴۴۵۱۲۶۹	Zeitschrift Fur Gerontologie Und Geriatrie	۲۶	۶۵	۰۲۳/۱	۴۱
۱۸۶۱۶۹۰۹	European Review Of Aging And Physical Activity	۹	۶۸	۸۰۸/۰	۴۳
۱۷۴۱۲۳۵۸	Gerodontology	۳۱	۴۹	۸۰۶/۰	۴۴
۱۵۴۵۲۳۰۱	Clinical Gerontologist	۱۸	۶۴	۶۶/۰	۴۵
۱۸۷۸۷۶۴۹	European Geriatric Medicine	۸	۷۰	۵۵۲/۰	۴۷
۱۸۷۳۹۵۹۸	International Journal Of Gerontology	۲۰۶/۰	۷۶	۴۷۳/۰	۴۸
۱۳۰۴۲۹۴۷	Turkish Journal Of Geriatrics-Turk Geriatri Dergisi	۱۵۲/۰	۹۲	۱۸۵/۰	۴۹

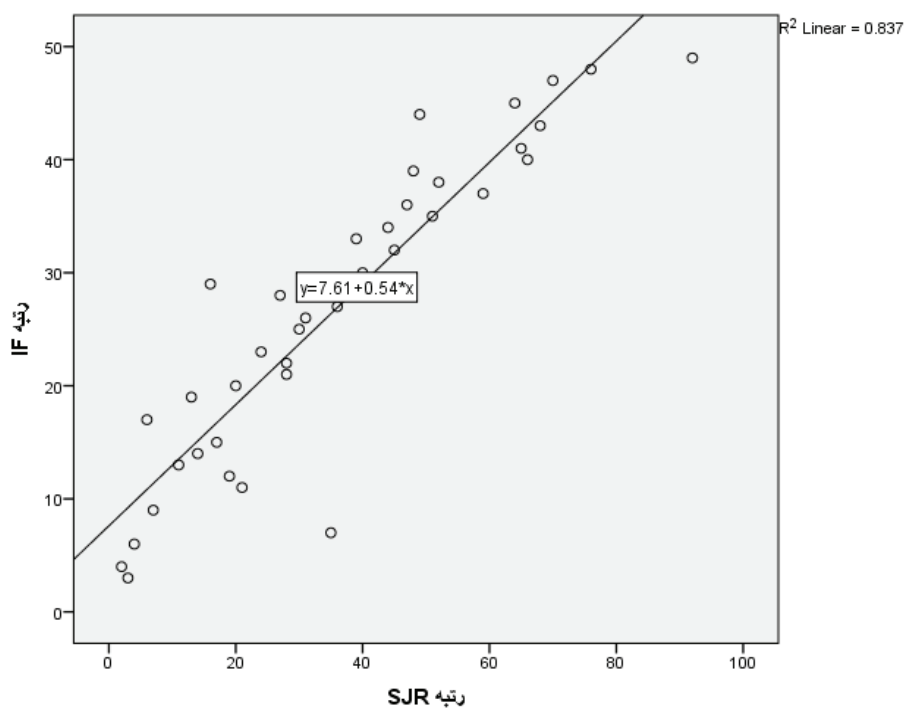
نشریه را داشته باشیم با وارد کردن مقدار آن در فرمول درج شده روی خط ارتباط می توان IF آن را نیز محاسبه کرد، و همین طور با قرار دادن مقدار رتبه SJR مجلات در فرمول مندرج روی خط ارتباط، می توان مقدار رتبه IF همان مجله را حساب کرد.

با توجه به مقادیر رتبه ای بودن ضریب تأثیر مجلات سالمندی و رتبه SJR از آزمون اسپیرمن استفاده شد و ملاحظه گردید که بین رتبه های ضریب تأثیر مجلات سالمندی و رتبه SJR ارتباط مثبت و معنی داری وجود دارد ($P < 0.05$). و براساس جدول یافته ها ملاحظه می شود که به ازای یک واحد تغییر در SJR Ranking مجلات به اندازه ۰/۹۲۵ تغییر در رتبه IF مجلات خواهیم داشت. این یافته کمک می کند تا وقتی که IF یک مجله را داشته باشیم بتوانیم SJR Ranking آن را نیز بدست آوریم و بدین ترتیب فرضیه فوق نیز اثبات می شود.

مطابق نمودارهای شماره ۱ و ۲، چنانچه مقدار SJR یک

نمودار ۱: نمودار پراکندگی شاخص های ارزیابی ضریب تاثیر و اس. جی. آر. برای مجلات سالمندی

نمودار ۲: نمودار پراکندگی شاخص های ارزیابی رتبه ضریب تاثیر و رتبه اس. جی. آر. مجلات سالمندی

بحث

شناسایی طبقه‌بندی موضوعی مختلف برای مجلات سالمندی برای محققان این حوزه اهمیت فراوانی دارد. یافته‌های این تحقیق نه تنها میان رشته‌ای بودن تحقیقات حوزه سالمندی را نشان می‌دهد، بلکه تعامل این رشته با سایر حوزه‌های علوم در دو نظام طبقه‌بندی بین‌المللی مجلات علمی را مشخص می‌کند. هر چند در این بررسی خطاهایی در گزارشات نظام‌های طبقه‌بندی مشاهده شد. به همین دلیل معیارهای طبقه‌بندی موضوعی مجلات در مطالعات مستقل دیگر نیز مورد بررسی قرار گرفت که نتیجه آن اصلاح الگوریتم‌های طبقه‌بندی و طراحی شاخص‌های نوین (۲) و شکل‌گیری حوزه‌های موضوعی جدید مثل "خدمات اجتماعی" و یا "نانو و فناوری نانو" در طبقه‌بندی مجلات است (۱۴).

بر اساس یافته‌های این پژوهش بین مقادیر ضریب تأثیر و اس.جی.آر. مجلات سالمندی نمایه شده در پایگاه‌های جی.سی.آر؛ و سایمگو همبستگی مثبت وجود دارد که مطابق نتایج ناگارا و واسانتاکومار (۲۰۱۱) این شاخص‌ها برای انتخاب مجلات مشهور به نویسندگان کمک می‌کند (۳). بین رتبه ضریب تأثیر مجلات سالمندی و رتبه اس.جی.آر. همبستگی مثبت و معنی دار وجود دارد. نهایتاً انتخاب مجلات با هر یک از نظام‌های ارزیابی سایمگو و اس.جی.آر. در حوزه سالمندی به خاطر همبستگی بین آن‌ها امکان پذیر است. که مشابه نتایج معتمدی و رضانی (۲۰۱۵) برای انتخاب مجلات مناسب از هر دو نظام رتبه‌بندی Scimago و SJR استفاده کنند (۱۲). هر چند مطالعه صادقی و صراف شیرازی (۲۰۱۲) برای نظام رتبه‌بندی مجلات حوزه پزشکی هسته‌ای، نشان داده است که ضریب نفوذ مجله (Eigenfactor Score (ES)) و اس.جی.آر. مجلات همراه با ضریب تأثیر مجلات می‌تواند برای شناسایی صحت کیفیت نمایه‌سازی مؤثر واقع شوند (۱۰). مطابق یافته‌های سیلت و همکارانش (۲۰۱۰) عوامل مختلفی از قبیل خوداستنادی در میزان شاخص‌های ضریب تأثیر و اس.جی.آر. ممکن است اثر بگذارند، اما این محققین در مطالعه خود مشخص کردند که، خوداستنادی تأثیر ضعیفی در رتبه‌بندی مجلات داشت (۹).

تعداد مجلات نمایه‌سازی شده و دوره زمانی پوشش مجلات در پایگاه‌های استنادی اسکوپوس و وبگاه علم از چندین نقطه نظر تفاوت آشکار دارند. از طرفی معیارهای رتبه‌بندی مجلات در این پایگاه‌ها با هم متفاوت است (۱۰، ۱۱) به طور تقریبی مشخصات

۷۳۱۳۰ مجله در راهنمای جهانی نشریات تا دسامبر ۲۰۱۳ ثبت شده است. در حالی که مجموعه کوچکی از این مجلات یعنی ۱۵ درصد (۱۰۸۰۰ عنوان) به عنوان مجلات علمی بین‌المللی در وبگاه علم نمایه‌سازی می‌شود (۱۳). از طرفی در پایگاه چکیده نامه سالمندشناسی اجتماعی (Abstracts in Social Gerontology) با پوشش بین‌المللی در این حوزه بیش از ۲۰۰ مجله را نمایه‌سازی می‌کند. در حالی که دو نظام رتبه‌بندی تعداد مجلات آن‌ها کمتر از این شمار است (۱۵). علاوه بر تعداد مجلات تحت پوشش Falagas و همکارانش (۲۰۰۸) نشان داده‌اند که استفاده از رتبه‌بندی سایمگو به جای جی.سی.آر. نیاز به بررسی بیشتر در خصوص ماهیت دسترسی آزاد به سایمگو و کیفیت استناد آن دارد (۸). مطالعه Mingers & Yang (۲۰۱۶) نشان داد، هیچ یک از شاخص‌های ارزیابی مجلات نسبت به یکدیگر برتری ندارند، اما شاخص‌هایی از قبیل اچ ایندکس (شامل بهره‌وری مجله) و SINP (با هدف نرمال‌سازی مجلات حوزه‌های موضوعی) در ارزیابی کیفی مجلات مدیریت و کسب و کار بیشتر مؤثر هستند (۱۶).

نتیجه‌گیری نهایی

با توجه به اینکه در حوزه سالمندی در کشور مطالعه مشابهی که پایگاه‌های اطلاعاتی را از نظر انتخاب مناسب مجله، ضریب و رتبه تأثیر مجلات مورد مقایسه قرار دهد وجود ندارد، این حوزه می‌تواند بستر مناسبی برای انتخاب عناوین تحقیقاتی پژوهشگران حوزه سالمندی به حساب آید. پژوهشگران سالمندی می‌توانند برای انتخاب مجلات مناسب از هر دو نظام رتبه‌بندی سایمگو و اس.جی.آر. استفاده کنند. معیار شیوه طبقه‌بندی مجلات در موضوعات مختلف از جمله حوزه سالمندی مشخص نیست و این مسئله را می‌توان به عنوان پژوهش مورد توجه قرار داد. مجلاتی که به دو فرمت چاپی و الکترونیکی منتشر می‌شوند، مشخصات آن‌ها در این دو پایگاه یکدست نبوده و محققان و متخصصان سالمندی را در انتخاب مجله دچار ابهام می‌کند. در نهایت برای انتخاب مجلات چاپی و الکترونیکی مورد نیاز گروه‌های آموزشی سالمندی و کتابخانه‌های تخصصی از عناوین استخراجی مشترک در دو نظام رتبه‌بندی مجلات در این پژوهش می‌توان استفاده نمود.

References

1. Wang Q, Waltman L. Large-scale analysis of the accuracy of the journal classification systems of Web of Science and Scopus. *Journal of Informetrics* [Internet]. 2016 5//; 10(2):[347-64 pp.]. Available from: <http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1751157715301930>.
2. Gómez-Núñez AJ, Batagelj V, Vargas-Quesada B, Moya-Anegón F, Chinchilla-Rodríguez Z. Optimizing SCImago Journal & Country Rank classification by community detection. *Journal of Informetrics* [Internet]. 2014 4//; 8(2):[369-83 pp.]. Available from: <http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1751157714000182>.
3. Nagaraja A, Vasanthakumar M. Comparison of Web of Science and Scopus impact factors of Indian journals. *Library philosophy and practice* [Internet]. 2011; (1):[86 p.]. Available from: <http://digitalcommons.unl.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1628&context=libphilprac>.
4. González-Pereira B, Guerrero-Bote VP, Moya-Anegón F. A new approach to the metric of journals' scientific prestige: The SJR indicator. *Journal of informetrics* [Internet]. 2010; 4(3):[379-91 pp.]. Available from: <http://dx.doi.org/10.1016/j.joi.2010.03.002>.
5. Moed HF. Comprehensive indicator comparisons intelligible to non-experts: the case of two SNIP versions. *Scientometrics* [Internet]. 2016; 106(1):[51-65 pp.]. Available from: <http://dx.doi.org/10.1007/s11192-015-1781-5>.
6. Leydesdorff L. How are new citation-based journal indicators adding to the bibliometric toolbox? *Journal of the American Society for Information Science and Technology* [Internet]. 2009; 60(7):[1327-36 pp.]. Available from: <http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1002/asi.21024/epdf>.
7. Guz A, Rushchitsky J. Scopus: A system for the evaluation of scientific journals. *International Applied Mechanics* [Internet]. 2009; 45(4):[351-62 pp.]. Available from: <http://dx.doi.org/10.1007/s10778-009-0189-4>.
8. Falagas ME, Kouranos VD, Arencibia-Jorge R, Karageorgopoulos DE. Comparison of SCImago journal rank indicator with journal impact factor. *The FASEB Journal* [Internet]. 2008; 22(8):[2623-8 pp.]. Available from: <http://www.fasebj.org/content/22/8/2623.full.pdf+html>.
9. Siebelt M, Siebelt T, Pilot P, Bloem RM, Bhandari M, Poolman RW. Citation analysis of orthopaedic literature; 18 major orthopaedic journals compared for Impact Factor and SCImago. *BMC musculoskeletal disorders* [Internet]. 2010; 11(1):[4 p.]. Available from: <http://www.biomedcentral.com/content/pdf/1471-2474-11-4.pdf>.
10. Ramin S, Shirazi AS. Comparison between Impact factor, SCImago journal rank indicator and Eigenfactor score of nuclear medicine journals. *Nuclear Medicine Review* [Internet]. 2012; 15(2):[132-6 pp.]. Available from: <http://czasopisma.viamedica.pl/nmr/article/download/19588/15365>.

11. Craig ID, Ferguson L, Finch AT. Journals ranking and impact factors: how the performance of journals is measured. 2014. In: *The Future of the Academic Journal (Second edition)* [Internet]. Chandos Publishing; [259-98]. Available from: <http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/B9781843347835500112>.
12. Motamedi F, Ramezani Pakpour Langeroudi F. A Comparative study of Impact Factor (IF) and SCImago Journal Rank (SJR) in Library and Information Science journals. *CJS*. 2015;2 (1):50-6.
13. Carpenter CR, Cone DC, Sarli CC. Using publication metrics to highlight academic productivity and research impact. *Academic emergency medicine : official journal of the Society for Academic Emergency Medicine* [Internet]. 2014 Oct; 21(10):[1160-72 pp.]. Available from: <http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/acem.12482/pdf>.
14. Bastos RG, Rosa CP, Oliver JC, Silva NC, Dias AL, Da Rocha CQ, et al. Updating the SCImago journal and country rank classification: A new approach using Ward's clustering and alternative combination of citation measures. *Journal of the Association for Information Science and Technology* [Internet]. 2016; 67(1):[178-90 pp.]. Available from: <http://innovareacademics.in/journals/index.php/ijpps/article/view/10884>.
15. ProQuest. Fast Facts LISA: Library and Information Science Abstracts: ProQuest; 2015 [cited 2015 Jul 15]. Available from: <http://www.proquest.com/products-services/databases/lisa-set-c.html>.
16. Mingers J, Yang L. Evaluating Journal Quality: A Review of Journal Citation Indicators and Ranking in Business and Management. arXiv preprint arXiv:160406685 [Internet]. 2016. Available from: <https://arxiv.org/pdf/1604.06685>.